

Executive Summary

BFL has been categorized as a Category B project, as the potential adverse environmental and social impacts on population within the Protected Areas or those living around who depend on the PA for their livelihoods or environmentally important areas are site-specific, reversible and can be readily mitigated.

Therefore, to ensure that all BFL funded projects and programs are environmentally and socially sustainable as well as in line with BFL's policies and guidelines, an Environmental and Social Management Plan (ESMP) involving stakeholder participation and timely public disclosure is required.

An Environmental and Social Management Plan (ESMP) for National Plant Protection Center(NPPC), describes mitigation measures/good practices at activity level which are required as per the screening protocol. All the screened activities which has potential risks to environment and social management have to prepare ESMP which include environment management and mitigation plans during pre-activity, activity implementation and closing phases. Hence, it contains description of the detailed actions including communities, roles, communication and reporting and monitoring processes required as part of the implementation. In order to ensure that the issues of all stakeholders are taken into account, it includes a stakeholder engagement plan. The plan includes identification of stakeholders, method of engagement, timing and logistics. It is a requirement for all parks and biological corridors to keep record, reporting, review, auditing and update ESMP yearly as per the planned activities.

The activities that required ESMP for the year 2024 under National Plant Protection Center (NPPC):

1. Installation of portable electric fencing in the prioritized sites

བོད་ལྗང་བཟུང་དོན།

འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཀྱི་ཚེ་སློག་མ་དུལ་འདི་མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེའི་འོས་འབབ་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་གྱི་དབྱེ་ཁག་ ཁ་བ་(Category B) རང་ལུ་ཚུད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ལས་འགུལ་འདི་ལས་བརྟེན་ཏེ་སྤྱད་སློབ་ས་ཁོངས་ནང་སྤོང་མིའི་མི་སེར་དང་ ཡང་ན་ སྤྱད་སློབ་ས་ཁོངས་ཀྱི་མཐའ་ རྫོང་ཏེ་འཚོ་བ་སྤྱད་སློབ་ས་ཁོངས་ལུ་བརྟེན་སྤོང་མིའི་མི་སེར་ ཡང་ན་ གལ་ཅན་གྱི་མཐའ་རྫོང་གནས་སྟངས་ཀྱི་ས་ཁོངས་ཚུ་ལུ་གཞན་པ་འབྱུང་ནིའི་ཉེན་ ཁ་ཡོད་པ་ད་ གལ་སྲིད་གཞན་པ་འབྱུང་བ་ཅེན་ གཞན་ཉེན་ཚུ་དམིགས་གསལ་ས་གནས་ནང་རྒྱུང་མ་ཅིག་འབྱུང་ནི་དང་ གཞན་ཉེན་མར་ཕབ་རྒྱབ་ནི་དང་ རྩ་མེད་ཡང་གཏང་ཚུགས་པ་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཀྱི་ཚེ་སློག་མ་དུལ་ཐོག་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་དང་ལས་ལྷན་ཚུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་ རྟངས་དང་ མི་ཚེ་གཉེས་ལུ་ཡུན་བརྟན་གྱི་ཕན་པ་ཡོད་པ་བཟོ་བ་གི་མ་ཚང་ འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཀྱི་ཚེ་སློག་མ་དུལ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་ ཐབས་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་དགོས་པ་ད་ མི་དམངས་གོས་བསྟུན་དང་ ཏུས་དང་ཏུས་སུ་མི་དམངས་ལུ་གསང་ བ་བཤད་ནི་འདི་དགོས་ཡིན།

རང་བཞིན་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ སློབ་ཀྱི་དང་སློབ་ཚན་གསལ་རྒྱན་ལམ་ཚུ་ནང་ལས་སྣ་ཚུ་འབད་བའི་སྐབས་ ཐབས་ལམ་ དང་བཟང་སྤྱོད་ཚུ་གསལ་སྟོན་འབད་མ་ཡིན་པ་ད་ འདི་ཡང་ལས་སྤའི་གདམ་སེལ་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཡིན། གདམ་སེལ་འབད་ཡོད་པའི་ལས་སྣ་གི་ རང་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་ལུ་གཞན་ཉེན་ཡོད་པའི་ལས་སྣ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་ གཞི་བཟོ་དགོ། འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ལས་སྣ་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་ཉེ་མ་གཞི་བཅུགས་འབད་བའི་སྐབས་དང་མཇུག་བསྟུན་པ་ལུ་ མཐའ་འཁོར་ གནས་སྟངས་འཛིན་སྐྱོང་དང་གཞན་ཉེན་མར་ཕབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཚུ་བཅུགས་དགོས་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ལས་སྣ་མི་ཚེ་སློབ་འགན་ བརྟེན་དང་སྟོན་ལྷན་ལྷན་ དེ་ལས་སྣ་རྟོག་ལམ་ལུགས་ཚུ་གི་སློབ་ལས་འགོལ་བཤད་ ཁ་གསལ་ཚུད་དགོས་ཡིན། འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ལུ་ གལ་གཏོགས་འབད་དགོ་པའི་ཁ་གཏུང་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ཉོག་ཐུག་ཚུ་ཚུད་དགོ་པའི་ཁར་ ཁ་ གཏུང་ཡོད་པའི་མི་ཚུ་གི་དོན་ལུ་གལ་གཏོགས་འཆར་གཞི་དགོ། གལ་གཏོགས་འཆར་གཞི་འདི་ནང་ ཁ་གཏུང་ཡོད་མི་དོས་འཛིན་འབད་ནི་དང་གལ་གཏོགས་ འབད་ནིའི་ལམ་ལུགས་ དེ་ལས་གལ་གཏོགས་ཀྱི་ཏུས་ཚོད་དང་བཅའ་སྟོན་ཚུ་ཚུད་དགོས་ཡིན། སློབ་ཀྱི་དང་སློབ་ཚན་གསལ་རྒྱན་ལམ་ཚུ་གི་མཆར་ གཞི་ལས་སྣ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དན་ཐོ་དང་སྟོན་ལྷན་ལྷན་ བསྟུན་ལེབ་ ཚེས་དབུང་འབད་ནི། དེ་ལས་ མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་ འདི་ལོ་བསྟར་བཞིན་ཏུ་ཏུས་མཐུན་བཟོ་དགོས་ཡིན།

རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་ཀྱི་ཚེ་སློག་མ་དུལ་གྱི་དོན་ལུ་སྤྱི་ལོ་ '༢༠༢༥' རང་མཐའ་འཁོར་གནས་སྟངས་དང་མི་ཚེ་འཛིན་སྐྱོང་འཆར་གཞི་འབད་དགོས་ཡོད་པའི་ ལས་སྣ་ཚུ་ཡང་།

༡༥ གཙོ་རིམ་ཅན་གི་ས་ཁོང་ཚུ་ནང་ འབག་བཏུབ་པའི་ སློག་མེ་རམ་བཅུགས་ནི།